

Päätös

Nro 201/2020
Dnro LSSAVI/14038/2019

8.9.2020

ASIA Veden ottaminen Mustalammesta Mustavuoren laskettelukeskuksen rinteiden lumetusta varten sekä valmistelulupa, Tampere

HAKIJA Mustavuori Oy (2919372-3)

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Mustavuori Oy on 9.9.2019 aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa veden ottamiseen Mustalammesta Mustavuoren laskettelukeskuksen rinteiden lumetusta varten. Samalla haetaan lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 3 §:n 2 kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET

Alueella on voimassa 19.12.1967 vahvistettu asemakaava nro 2529, jossa Mustalammi on merkitty vesialueeksi ja muilta osin hankealue on merkitty kaupungin tarpeisiin osoitetuksi urheilualueeksi (U kt). Asemakaavassa on lisäksi merkitty pohjaveden suoja-alue (pohjavesi), jolla hankealue sijaitsee. Kaavamääräyksen mukaan alueella ei saa pitää ilman vesioikeuden lupaa asuin- tai muuta vakituksena oleskelupaikkana olevaa rakennusta tai sellaista varastoa, säiliötä, johtoa, viemäriä tai laitosta, mistä likaa tai muuta veden laatuun vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua.

Hankealueelta noin 300 m itään sijaitsee Myllypuro, joka sen lähiympäristöineen kuuluu Natura 2000 -verkoston erityisten suojelutoimien alueisiin (SAC-alueet). Myllypuron alue ja sen lähiympäristö kuuluu myös luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:n nojalla perustettuun yksityiseen

luonnonsuojelualueeseen, Myllypuron puronvarsilehdon luonnonsuojelualue (YSA045373).

HANKKEEN SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hankealue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen Epilänharju-Villilä B (0483702 B) varsinaisella muodostumisalueella, Tampereen kaupungin omistamilla kiinteistöillä Kalkun puistot (837-230-9903-0) ja Mustalampi (837-230-9909-0). Pohjavesialueen määrällinen tila on määritelty hyväksi ja kemiallinen tila huonoksi. Mustavuoren laskettelurinne on määritelty pohjavedelle riskiä aiheuttavaksi kohteeksi.

Tampereen Veden vedenottamo sijaitsee Mustalammesta noin 250 metriä lounaaseen. Pyhäjärvi sijaitsee Mustalammesta noin 250 m etelään.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen yleiskuvaus ja tarkoitus

Mustavuori Oy hakee vesilain mukaista lupaa veden ottamiselle Mustalammesta vuosittain marraskuun ja tammikuun välisenä aikana yhteensä noin 9 000 m³. Otettavalla vedellä on tarkoitus valmistaa lunta noin 22 500 m³ ja lumettaa pinta-alaltaan noin 4 ha suuruinen rinnealue. Samalla hakija hakee lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleisiin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Hankealueella on toiminut laskettelukeskus vuodesta 1967, ja Mustavuori Oy on kilpailutuksella valittu laskettelukeskuksen toiminnanharjoittajaksi vuosiksi 2019–2029. Mustavuoren lumetukseen on hakijan tietojen mukaan käytetty Mustalammen vettä ainakin 30 vuoden ajan. Hankkeen tarkoituksena on hankkia lumetusveden ottamiselle lupa ja kunnostaa hankealueella sijaitsevat pumppaamorakenteet.

Suoritettavat toimenpiteet ja toiminnan kuvaus

Mustalammen rannalla sijaitseva pumppaamo ja umpikaivo on tarkoitus kunnostaa siten, että pumpput uusitaan nykyaikaisiksi, energiatehokkaiksi ja toimintavarmiksi pumpuiksi (uppopumppu ja korkeapainepumppu). Lisäksi lampeen johtavaa imuputkea jatketaan, jotta vesi pystytään ottamaan mahdollisimman keskeltä lampea (syvin kohta) ja mahdollisimman pinnasta (kylmin vesi). Halkaisijaltaan 300 mm imuputkea jatketaan liittämällä olemassa olevan putken päähän kelluva lisäputki. Rinnealueelle rakennetaan lumetusputkisto ja asennetaan nykyaikainen lumetuskalusto.

Lumetukseen tarvittava vesi on tarkoitus pumpata Mustalammen keskeltä imuputkea pitkin lammen rannalla olevaan pumppaamoon. Pumppaamossa vesi paineistetaan ja johdetaan putkia pitkin Mustavuoren rinnealueelle, jossa vesi muutetaan lumitykkien avulla lumeksi.

Vesistötiedot

Mustalammi kuuluu Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueeseen, Vanajaveden–Pyhäjärven alueen (35.2) Pyhäjärven alueeseen (35.21) ja sijaitsee Vihnusjärven valuma-alueella (35.213). Mustalammi on hyvin humuspitoinen lampi, joka on alkanut rehevöityä.

Mustalammi on muodostunut saman harjujakson taakse kuin Vihnusjärvi ja Likolammi. Lammen koillispuolella sijaitsee Mustavuori, jonka lounaisrinteessä sijaitsee lammelle laskeva laskettelurinne. Mustalammi on 150 m pitkä, 100 m leveä ja sen rantaviivan pituus on 350 metriä. Lammen pinta-ala on noin 10 012 m² ja keskisyyvyys noin 7 m. Hakijan arvioiden mukaan lammen tilavuus on noin 70 000 m³.

Lampeen ei laske oja. Lampi on hydraulisessa yhteydessä pohjaveeseen. Lammesta johtaa laskuoja Myllypuroon, mutta se on nykyisin kuiva ja selkeästi lammen vedenpinnan yläpuolella. Viime vuosina lammesta ei ole kulkeutunut vettä laskuojaa pitkin Myllypuroon.

Epilänharju-Villilä B:n pohjavesialue

Epilänharju-Villilä B pohjavesialue kuuluu 1-luokkaan. Alueen kokonaispinta-ala on 2,39 km² ja varsinaisen muodostumisalueen pinta-ala 1,21 km². Vuotuinen sademäärä on noin 630 mm. Pohjavettä arvioidaan muodostuvan koko pohjavesialueella vuorokaudessa noin 1000 m³. Imeytymiskertoimeksi on arvioitu 0,5. Epilänharju-Villilän B pohjavesialueen päävirtaussuunta on lounaaseen pitkin harjua.

Alueella on Mustalammin vedenottamo, josta otettu raakavesimäärä on vuosina 2010–2019 ollut noin 3332 m³/d. Mustalammin vedenottamolla on Länsi-Suomen vesioikeuden 19.8.1966 antama lupa vedenottoon (Nro 118/1966). Päätös on vahvistettu korkeimmassa hallinto-oikeudessa 14.9.1967 (Nro 4721/67/el). Luvan mukainen vedenottomäärä on 5000 m³/vrk. Pohjavesialueen laskennallinen antoisuus on n. 1200 m³/d.

Pohjavedenpinnan taso on korkeimmillaan pohjavesialueen koillisosassa, Tohloppijärven rannalla, josta se laskee kohti lounasta, jossa Mustalammin vedenottamon alueella pohjavedenpinta on laajalla alueella lähellä Pyhäjärven pinnan tasoa 77–78 m mpy. Pohjavedenpinnan korkeuden vaihtelu noudattaa keskimäärin vuosikiertoa. Korkeimmillaan pohjaveden pinta on lumen sulamisen aikaan keväällä, mutta se laskee kesällä suuren haihdunnan vuoksi. Syyssateiden aikana pinta jälleen nousee, kun taas talvella sateen tullessa lumena pinta laskee alimmalle tasolleen.

Pohjavedenpintaa seurataan Mustalammin vedenottamon vaikutusalueella kuudesta havaintoputkesta: P 107, PV 1, HP2, GTK8–17, GTK 19–17 ja HP3_Tre. Putket GTK8–17, GTK 19–17, HP2 ja HP3_Tre ovat uusia putkia, jotka ovat olleet käytössä lokakuusta 2018 lähtien. Vuosina 2010–2019 Mustalammin alueen pohjavesi on ollut alimmillaan vuoden 2017 tammi- ja helmikuun välisenä aikana, jolloin pohjavesi oli

havaintoputkessa P107 korkeudella 75,6 m ja havaintoputkessa PV 1 korkeudella 76,2 m. Pohjaveden ottomäärä oli tällöin noin 4000 m³/d. Tämän jälkeen pohjaveden pinta on noussut jyrkästi yli 77,5 m:iin kesäkuuhun 2018 asti, jolloin ottomäärä nostettiin 2500 m³/h:ssa 3500 m³/h:ssa. Vuoden 2019 aikana pohjaveden pinnankorkeus on ollut jälleen laskusuunnassa ja marraskuussa pinnankorkeus saavutti alhaimman tasonsa (76,5–76,7 m), minkä jälkeen pinnankorkeus on jälleen noussut.

Pohjavesialue on osa saumamuodostumaan liittyvää harjujaksoa. Tohloppijärven kohdalla muodostuma haarautuu saumamuodostumalle tyyppillisesti kahdeksi erisuuntaiseksi selännemäiseksi harjumuodostumaksi, jonka ydinosan leveys vaihtelee 50–300 metrin välillä. Villilän alueella aines on hyvin lajittunutta ja pyöristynyttä hiekkaa ja soraa. Pinnalla on 3–4 metriä hienoa hiekkaa. Ydinosassa on karkeampaa ainesta kaapeana vyöhykkeenä. Muodostumassa esiintyy hienoaaineksisia välikerroksia. Ympäröivien alueiden maaperä on muodostuman pohjoisosissa hienoa hiekkaa ja eteläosissa silttiä ja savea. Villilän alueella on soraa ja hiekkaa otettu n. 30 m syvyydeltä, kuoppien etelä- ja pohjoisseinällä on kallio näkyvissä. Muodostuma kulkee ruhjeessa, joka jatkuu Näsijärvestä aina Vihnusjärveen asti. Vedensaannin kannalta harjun rakenne on hyvä.

Alueella pohjaveden päävirtaussuunta on sekä koillisesta että lounaasta kohti Mustalammin ottamoa. Alue on hydraulisessa yhteydessä Pyhäjärveen, jonka vettä suotautuu muodostumaan. Pohjaveden pinta on ottamisen vaikutuksesta järvenpintaa alempana. Merkittävä osuus otettavasta pohjavedestä muodostuu Nokian puolella jatkuvalla harjualueella.

Mustalammin pinta on pohjaveden pinnan tasossa.

Hanketta varten tarvittavat alueet

Mustalampi ja Mustavuoren rinnealue ovat Tampereen kaupungin omistuksessa. Hakijan vuokraoikeus hankealueella rajoittuu Mustalampeen. Hakijalla on suostumus vedenottoon Tampereen kaupungilta ja Tampereen vedeltä.

Hankkeen vaikutukset ja ehdotus lupamääräyksiksi

Hanketta varten tarvittavat rakenteet sijaitsevat jo hankealueella. Näin ollen lammen pohjaa tai rantaa ei kaiveta eikä alueelle asenneta uusia rakenteita, minkä vuoksi hankkeella ei ole vaikutusta ympäristöön. Rinnealue on hiekkaharjua ja kevään sulamisvedet imeytyvät rinnealueella.

Hakijan aikaisemmilta laskettelukeskuksen yrittäjiltä saamansa tiedon mukaan lumetusveden ottamisella ei ole ollut merkittävää vaikutusta lammen pinnankorkeuteen. Mustalammen veden korkeuden sekä alueen pohjaveden pinnankorkeuden vaihtelu korreloi Pyhäjärven veden korkeuden kanssa. Tampereen kaupungin ja aiempien yrittäjien toimituksessa laskettelukeskuksen operoijina lammen pinta on laskenut keskimäärin 30 cm marras- ja tammikuun välisillä lumetusjaksoilla, jolloin

lammen pinta laskee normaalikierrossakin. Ilman korvaavaa vettä lammen pinta laskisi koko talven lumetuksen vaikutuksesta maksimissaan arviolta 10–90 cm, mutta koska lumetusjaksot jakaantuvat usealle viikolle/kuukaudelle, korvaava vesi ehtii täyttää suuren osan lumetukseen käytetystä vedestä. Lisäksi talvella laskettelurinteen lumetus saattaa jopa nostaa veden pintaa verrattuna normaalitasoon lumetuslumen sulassa.

Lampea on käytetty Mustavuoren laskettelukeskuksen lumetukseen viimeisten 30 vuoden ajan, ja lumetuksella ei ole todettu olevan vaikutusta Mustalammen pohjavedenottamoon. Veden kokonaiskäyttö lumetukseen vaihtelee välillä 1000 m³–9000 m³ riippuen talven luonnonlumikertymästä. Mustalammen vedenotolla lumetukseen ei ole todettu olevan vaikutusta n. 200–600 m etäisyydellä Mustalammesta sijaitsevaan Tampereen Vesilaitoksen pohjavedenottamoon.

Hankealue sijaitsee alueella, joka on kaavoitettu liikuntapalveluiden toteuttamista varten. Hanke ei aiheuta tulvariskiä.

Hakija ehdottaa lupamääräyksiksi seuraavaa:

Mustavuori Oy saa ottaa Mustalammesta rinteiden lumetukseen tarvitsemansa noin 9000 m³ vesimäärän.

Mustavuori Oy seuraa lammen pinnakorkeutta ja lammen yleistä tilaa. Havaituista muutoksista ilmoitetaan vesialueen omistajalle sekä tarvittaessa Tampereen kaupungin ympäristönsuojelulle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Hankkeen hyödyt ja edunmenetykset

Mustavuori tarjoaa lähiliikuntapaikkana virkistystä ja liikuntaa tamperealaisille. Luonnonveden käyttämäinen lumetuksessa on ekologisempaa ja energiatehokkaampaa kuin vesijohtoveden käyttäminen, sillä luonnonvedestä lunta voidaan valmistaa jo huomattavasti pienemmällä pakkasella ja lumitykeissä luonnonvesi kiteytyy vesijohtovettä paremmin lumeksi.

Hanke ei aiheuta yksityisiä tai yleisiä menetyksiä. Mustalampea ei hakijan tietojen mukaan käytetä lainkaan kalastustarkoituksessa. Lammella ei myöskään ole vesiliikennettä. Mustalammella ei ole tiedossa olevia luontoarvoja.

Valmistelulupa ja sen tarpeen perustelu

Hakija hakee vesilain mukaista lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen vedenottoluvan lainvoimaiseksi tulemistä. Valmistelulupaa haetaan seuraavien toimenpiteiden toteuttamiseksi:

- vanhan vedenottoputken jatkaminen lisäputkella
- umpikaivon kunnostus

- pumppujen uusiminen

Valmistelulupa on hakijan mukaan tärkeä, jotta lumetukseen tarvittavat järjestelmät ja rakenteet olisivat toimintavalmiudessa ja lumetus saataisiin aloitettua heti pakkasten saavuttua ja laskettelukeskuksen toiminta käynnistettyä täysipainoisesti samaan aikaan muiden lähialueen keskusten kanssa. Mustavuoren laskettelukeskus on ollut kilpailutuksen vuosi suljettuna jo kaksi talvea.

Hakijan mukaan vakuudelle ei ole tarvetta, sillä alueella ei tehdä mitään sellaisia toimenpiteitä, jotka voisivat aiheuttaa vahinkoa.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla antanut hakemuksen tiedoksi julkaisemalla kuulutuksen aluehallintoviraston ja Tampereen kaupungin verkkosivuilla ja hakemusasiakirjat on julkaistu aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<http://avi.fi/lupatietopalvelu>) 14.5.2020–22.6.2020.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Tampereen kaupungilta ja Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

- 1) Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on lausunnossaan todennut, että pintaveden ottomääristä on pidettävä vuorokautista kirjaa aktiivisen vedenoton kautena. Lisäksi hankkeelle myönnettävässä luvassa tulee tarvittaessa määrätä Mustalammen vedenpinnan korkeuden seurannasta, mikäli pintavedenotto vaikuttaa huomattavasti Mustalammen vedenpinnan korkeuteen. Poikkeavat havainnot vedenpinnan korkeudessa tai muussa hankkeeseen liitettävässä toiminnassa tule ilmoittaa ELY-keskuksen vesilain valvontaan viipymättä.

ELY-keskus on lausunnossaan arvioinut, että hakemuksessa esitetyllä veden ottamisella Mustalammesta ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta lammen mahdollisiin luontoarvoihin. Mikäli hanke kuitenkin vaikuttaa heikentävästi Mustalammen ranta-alueen kasvillisuuteen tai puustoon, tulee hankkeessa huomioida, että mahdolliset heikentävät vaikutukset eivät kohdistu alueella esiintyvän liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin tai niiden välittömään läheisyyteen.

Mustalammen sedimentissä on havaittu lievästi kohollaan olevia haitta-ainepitoisuuksia (KVVY Tutkimus OY 2018). Hankkeelle myönnettävässä luvassa tulee huomioida, että hanke kokonaisuudessaan ei saa ai-

heuttaa haitta-aineiden siirtymistä Epilänharju-Villillä pohjavesialueen pohjaveteen. ELY-keskuksen mukaan edellä esitetyt asiat huomioiden hankkeelle voidaan myöntää vesilupa tavanomaisin lupaehdoin.

Lisäksi ELY-keskus on lausunnossaan katsonut, että koska kyseessä on jo olemassa olevan toiminnan jatkaminen aikaisemman kaltaisena, hankkeelle voidaan myöntää valmistelulupa tavanomaisin lupaehdoin.

2) Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on lausunnossaan katsonut, että hankkeelle voidaan myöntää vesilain mukainen lupa sekä valmistelulupa seuraavin huomioin ja ehdoin:

1. Hakemuksen mukainen toiminta ei vaaranna Mustalammen tilaa tai alueen pohjaveden laatua tai määrää. Toiminnassa on sen sijainnin ja ympäristön olosuhteiden vuoksi kuitenkin noudatettava erityistä huolellisuutta. Hakemuksessa kuvattu toiminta on rakennusvaihe ja ongelmatilanteet mukaan lukien toteutettava siten, ettei se vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Toiminnasta ei saa aiheutua haitallisia vaikutuksia myöskään Mustalammen vedenlaadulle tai eliöstölle, läheiselle Myllypuron Natura-alueelle, Tampereen Veden vedenottamolle tai muualle ympäristöön.

Toiminnassa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei vedenotto merkittävästi vähennä pohjaveden määrää tai aiheuta merkittävää vedenpinnantason laskua Mustalammissa. Mustalammen vedenpinnan tason alarajasta vedenoton yhteydessä ja suurimmasta sallitusta vedenottomäärästä on syytä määrätä luvassa. Hakemuksessa on myös syytä arvioida vastaako esitetty maksimivedenottoteho aiempien vuosien aikana toteutunutta vedenottotehoa.

2. Mustalammella ja sen lähiympäristössä on luontodirektiivin liitteessä IV mainituille lajeille mahdollisesti soveltuvia elinympäristöjä, mutta lajihavaintoja direktiivilajeista ei kuitenkaan ole tehty. Koska haetun luvan mukainen toiminta ei poikkea aikaisemmasta vuosikymmeniä jatkuneesta toiminnasta, vedenotto ja sen aiheuttama lammen talvi-aikainen vedenpinnan vaihtelu ei aiheuttane haitallisia vaikutuksia alueen lajistolle. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö teettää alueella sudenkorentoselvityksen kesän 2020 aikana.
3. Mustalammen pohjasedimentin haitta- ainepitoisuuksia on tutkittu vuonna 2018 syvyyksiltä 0–9 cm ja 9–14 cm. Raportin (KVVY Tutkimus Oy 2018) mukaan sedimentissä todettiin pääasiassa lievästi kohonneita metalli-, PAH- ja PCB-pitoisuuksia sekä lievästi kohonnut HVI-indeksi. Syvyydellä 9–14 cm todettiin ruoppaus- ja läjitysohjeen tasoa 1C vastaava lyijypitoisuus. Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei liene vaikutusta haitta-aineiden vapautumiseen lammen pohjasedimentistä.
4. Otetuista vuorokautisista vesimääristä (m³/d) on pidettävä kirjaa.
5. Vedenottoon käytettävät rakenteet ja laitteet on pidettävä kunnossa. Rakenteista ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa alueella liikkuville.

6. Hakija on esittänyt tarkkailevansa Mustalammen pinnankorkeutta ja yleistä tilaa sekä raportoivansa niistä viranomaisille tarvittaessa. Hakemuksessa ei kuitenkaan ole kuvattu tarkkailun suorittamista tarkemmin (esim. miten ja milloin tarkkailua suoritetaan). Hakemusta on syytä täydentää näiltä osin.
7. Merkittävät poikkeamat lammen pinnankorkeudessa tai tilassa tulee raportoida välittömästi myös Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

3) Tampereen kaupunki on lausunnossaan todennut, että Pirkanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kokouksessaan 27.3.2017. Maakuntakaavan hyväksymispäätös tuli lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 24.4.2019. Maakuntakaavassa kyseinen alue on osoitettu virkistysalueeksi sekä tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Virkistysaluemerkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Alueella voi sijaita olemassa olevia vakituisia tai lomarakennuspaikkoja. Pohjavesimerkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät ja vedenhankintaan soveltuviksi luokitellut pohjavesialueet. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

Mustavuori on maakuntakaavassa myös osoitettu arkeologisen perinnön ydinalueeksi.

Kantakaupungin yleiskaava 2040 on hyväksytty valtuustossa 15.5.2017. Yleiskaava on kuulutettu voimaan 20.1.2020. Yleiskaavassa kartalla 1, yhdyskuntarakenne, alue on osa keskuspuistoverkostoa. Alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisinä, hyvin saavutettavina sekä toiminnoiltaan ja luonnon ympäristöltään monipuolisina virkistys- ja viheralueina. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia kuten MRL 128 §:ssä on säädetty.

Kartalla 2, viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut, alue on osoitettu keskitettyjen liikunta-, urheilu- ja vapaa-ajan palveluiden alueeksi. Tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon palveluiden monipuolisuus ja monikäyttöisyys, hyvä saavutettavuus, tapahtumien järjestäminen, keskitetyn pysäköinnin mahdollisuudet sekä luonto- ja muut arvot. Merkintä ohjaa kehittämään alueet kokonaisuuksiksi, joissa esimerkiksi tapahtumien aikana voidaan hyödyntää mm. yhteisiä pysäköintitiloja. Alueet on tavoitteena asemakaavoittaa urheilu- ja virkistyspalvelujen tai julkisten palvelujen alueiksi. Kartalla 2 alueelle on myös osoitettu ohjeellinen virkistysyhteys.

Kartalla 3, kulttuuriperintö, Mustavuoren laelle on osoitettu muinaisjään-
nöskohde, joka on muinaismuistolailla rauhoitettu muinaismuistokohde,
kiinteä muinaisjään-
nös.

Kartalla 4, kestävä vesitalous, ympäristöterveys ja yhdyskuntatekninen
huolto, alue on osa pohjavesialuetta. Aluetta koskevat toimenpiteet on
suunniteltava ja toteutettava niin, etteivät ne heikennä pohjaveden laa-
tua tai vähennä pohjaveden antoisuutta. Alueelle ei saa sijoittaa toimin-
toja, joista voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa. Pohjaveden
muodostumisen turvaamiseksi puhtaat hulevedet on imeytettävä maa-
perään ja suosittava läpäiseviä pintoja. Hulevedet on johdettava pois
pohjavesialueille sijoittuvilta liikennealueilta.

Alue sijaitsee Vihnusjärven valuma- alueella. Alueella tapahtuva toimin-
ta ei saa aiheuttaa vesistön pilaantumista. Erityisesti on kiinnitettävä
huomiota, ettei Natura 2000 -verkostoon kuuluvan Myllypuron valinnan
perusteina olevia luontoarvoja merkittävästi heikennetä. Raakavesiläh-
teenä toimivaan Vihnusjärveen johtuvan veden laatu on säilytettävä hy-
vänä. Tesomajärven tila tulee säilyttää.

Alueella on vireillä valtuustokauden 2017–2021 Kantakaupungin yleis-
kaava. Se oli luonnoksena yleisesti nähtävillä 13.2.–22.3.2020 välisenä
aikana. Yleiskaavamerkinnot ovat kyseisellä alueella luonnoksessa
pääosin vastaavat kuin voimassa olevassa yleiskaavassa. Uutena mer-
kintänä kaavaluonnoksessa on Villilän ja Lamminpään välisen keskus-
puistoverkoston, johon Mustavuoren alue kuuluu, osoittaminen keskus-
puistoverkoston kehittämisalueeksi. Alueelle tulee laatia kokonaissuun-
nitelma, jonka tavoitteena on vahvistaa alueen tunnettavuutta ja saavu-
tettavuutta koko kaupunkiseutua palvelevana monipuolisena keskus-
puistona. Suunnitelmalla tulee yhteensovittaa virkistystoimintojen ja
-palveluiden tarpeet ja muu maankäyttö luonnonympäristön ja maise-
man arvojen kanssa.

Mustalammilla ja sen ranta- alueella on voimassa 19.12.1967 vahvistet-
tu asemakaava nro 2529. Mustalampi on asemakaavassa osoitettu ve-
sialueeksi ja ranta-alue kaupungin tarpeisiin osoitetuksi urheilualueeksi.
Pohjavesialue on myös osoitettu asemakaavassa.

Toiminta on asemakaavan mukaista eikä kaavoituksella ole asiaan
huomautettavaa.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Hakemuksesta ei ole esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

ALUEHALLINTOVIIRASTON RATKAISU

Pääasiasratkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Mustavuori Oy:lle luvan veden ottamiseen
Mustalammesta (837-230-9909-0) Mustavuoren laskettelukeskuksen
rinteiden lumetukseen Tampereen kaupungissa sekä luvan ryhtyä

hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen vedenotto-luvan lainvoimaiseksi tulemistä. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Aluehallintovirasto myöntää Mustavuori Oy:lle pysyvän käyttöoikeuden hankkeen tarvitsemiin alueisiin kiinteistöistä Mustalampi (837-230-9909-0) ja Kalkun puistot (837-230-9903-0).

Vedenotosta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä. Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet ja veden ottaminen

1. Vettä saa ottaa Mustalammesta (837-230-9909-0) enintään 9 000 m³ talvikauden aikana Mustavuoren rinteiden lumetusta varten.
2. Vedenotossa käytettävät rakenteet, pumppaamo ja umpikaivo, saadaan pysyttää kiinteistöllä 837-230-9903-0 ja imuputki ja sen jatko-osa sijoittaa kiinteistölle 837-230-9909-0 hakemukseen liitetyn, 6.9.2019 päivätyn asemapiirustuksen (Vedenotto ja pumppaamo, mittakaava 1:2 000) osoittamille paikoille.

Kunnossapito ja varastointi

3. Vedenottoon sekä tarkkailuun kuuluvat rakenteet ja laitteet on pidettävä kunnossa ja alue muiltakin osin mahdollisimman siistinä. Vedenottoon liittyvässä toiminnassa mahdollisesti käytettävät aineet on sijoitettava ja varastoitava siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Tarkkailu

4. Mustalammesta vuorokausittain pumpattua vesimäärää seurataan automaattisella mittauksella (m³/d). Otetuista vesimääristä (m³/d) on pidettävä kirjaa vuorokausikulutuksena ja kuukausikeskiarvona laskehtuna.
5. Mustalampeen tulee asentaa vedenkorkeusasteikko tai -asema ELY-keskukselta saatavien ohjeiden mukaisesti. Asteikon 0-kohta tulee määrittää yleiseen korkeusjärjestelmään. Vedenkorkeuksia tulee seurata lumetusaikana vuorokausittain ja muuna talviaikana kerran viikossa, kesäaikana kerran kuukaudessa.

Tarkkailu tulee aloittaa hyvissä ajoin ennen ensimmäistä talvikautta.

Poikkeavat havainnot Mustalammen vedenpinnan korkeudessa tulee ilmoittaa viipymättä Pirkanmaan ELY-keskukselle sekä Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

6. Tarkkailujen tulokset sekä tiedot pumpatusta vesimäärästä tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle sen edellyttämällä tavalla vuosittain talvikauden päätteeksi.

Korvaukset

7. Luvan saaja on velvollinen korvaamaan veden ottamisesta mahdollisesti aiheutuvat vahingot, haitat ja muut edunmenetykset.

Ilmoitukset

8. Luvan saajan on ilmoitettava rakenteiden valmistumisesta ja käyttöönotosta 60 vuorokauden kuluessa kirjallisesti Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle, Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Mustavuori Oy on valittu Mustavuoren laskettelukeskuksen toiminnanharjoittajaksi vuosiksi 2019–2029. Veden ottaminen Mustalamesta on tarpeen kaupunkilaisille liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia tarjoavan toiminnan harjoittamisen mahdollistamiseksi erityisesti vähälumisina talvina.

Koska hakemuksen mukainen vedenotto tapahtuu keskeltä lampea sen syvimmästä kohdasta ja mahdollisimman pinnasta eikä lampeen asenneta vedenottoputken lisäksi muita vedenottoon tarvittavia rakenteita, vedenotolla ei arvioida olevan vaikutusta Mustalammen pohjasedimentteihin tai niissä havaittujen haitta-aineiden siirtymiseen. Vedenpinnan korkeuden tarkkailusta ja poikkeavista havainnoista ilmoittamisesta on määrätty lupamääräyksissä. Vedenotosta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä, kun vedenotossa otetaan huomioon annetut lupamääräykset.

Alueella voimassa olevan asemakaavan mukaan pohjaveden suoja-alueella, jolla hankealue sijaitsee, ei saa pitää ilman vesilain mukaista lupaa sellaista varastoa, säiliötä, johtoa, viemäriä tai laitosta, mistä likaa tai muuta veden laatuun vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen, eikä myöskään suorittaa sellaista toimintaa, joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Lupamääräysten mukaan toimittaessa hanke ei ole asemakaavan vastainen. Hanke ei myöskään estä Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman (2016–2021) tavoitteiden toteutumista. Hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutusta Natura 2000 -verkostoon kuuluvan Myllypuron suojelualueen (FI0345001) luonnonarvoihin.

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Luvan myöntämisen edellytykset ovat siten olemassa ja vesilain 2 luvun 12 §:n mukainen vähäinen käyttöoikeus vedenottoon tarvittavien laitteiden sijoittamiseksi kiinteistöille Mustalampi (837-230-9909-0) ja Kalkun puistot (837-230-9903-0) voidaan myöntää. Koska hakemuksen kohteena on jo käynnissä oleva toiminta, lupa-

määräyksissä ei ole katsottu tarpeelliseksi määrätä erikseen hankkeen toteuttamista tai siihen ryhtymistä koskevasta määräajasta.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 2 luvun 12 §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohta, 5 §, 6 §, 8 §, 10 §, 11 §, 18 §, 4 luvun 6 §

Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa Mustavuori Oy:n ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä:

- vanhan vedenottoputken jatkaminen lisäputkella
- umpikaivon kunnostus
- pumppujen uusiminen

Perustelut

Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Lisäksi kyseessä on jo olemassa olevan toiminnan jatkaminen aikaisemman kaltaisena. Luvassa tarkoitetut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Mustavuoren laskettelukeskus on ollut kilpailutuksen vuosi suljettuna jo kaksi talvea. Valmistelevien toimenpiteiden aloittaminen nopeuttaa lumetukseen tarvittavien järjestelmien käyttöönottoa ja siten laskettelukeskuksen toiminnan täysipainoista käynnistämistä.

Aluehallintovirasto katsoo, että vakuuden asettamiselle ei ole tarvetta, koska valmisteluluvan nojalla tehtävät toimenpiteet eivät aiheuta vahinkoa ympäristölle tai pohjavedelle.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 16 ja 17 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa **Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen, Tampereen kaupungin ja Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen** lausunnot huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 390 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan muuta vedenottoasias koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 2 390 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Mustavuori Oy
Tampereen kaupunki
Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erikseen tieto.

Ilmoittaminen internetissä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (www.avi.fi/lupa-tietopalvelu). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Tampereen kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla

Liite Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Arto Paananen. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Maria Suihko.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 15.10.2020												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (<i>mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle</i>) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												

Tämä asiakirja LSSAVI/14038/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/14038/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Suihko Maria 08.09.2020 08:55

Puheenjohtaja Paananen Arto 08.09.2020 09:38